

Fossielen Maasvlakte 2 naar museum

Kees Moeliker | conservator, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; moeliker@nmr.nl

Alle skeletdelen van mammoeten en andere fossiele zoogdieren die bij de zandwinning voor Maasvlakte 2 op de Noordzeebodem zijn of worden gevonden, gaan naar het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. Dat is de strekking van het convenant tussen het museum en het Havenbedrijf Rotterdam dat dinsdag 16 februari 2010 werd ondertekend. Hierbij overhandigde Ronald Paul (directeur Projectorganisatie Maasvlakte 2) het 'eerste' fossiele bot aan museumdirecteur Jelle Reumer. Dat was een 133 cm lang dijbeen van een wolharige mammoet, de grootste ooit gevonden op Nederlandse bodem. De bijbehorende mammoet moet een stier met een schofthoogte van circa drie meter geweest zijn.

Rijke vindplaats

De Noordzeebodem is een rijke en internationaal belangrijke vindplaats van fossiele zoogdieren uit de prehistorie, waaronder wolharige mammoet, steppenwisent, reuzenhert, wolharige neushoorn, grottenhyena, oerrund en rendier. Het zuidelijke Noordzebekken lag tot circa 10.000 jaar geleden droog en was een uitgestrekte koude steppe. De overblijfselen van diersoorten die daar toen voorkwamen, komen als bijvangst van de visserij mee naar boven. De vele duizenden fossielen die in de afgelopen decennia zijn opgevist

▲ Jelle Reumer (NMR) en Ronald Paul (HBR) ondertekenen het fossielenconvenant. (Jaap van Leeuwen)

hebben hun weg gevonden naar verzamelaars en musea.

Puntgaaf

Ook het Natuurhistorisch Museum Rotterdam bezit een omvangrijke collectie van dergelijke ijstijdfossielen. Het museum kan - nu de zandwinning voor Maasvlakte 2 in volle gang is - de collectie met nieuwe vondsten uitbreiden. Omdat de zandwinlocaties en -diepten bekend zijn, is het nieuwe materiaal van grote wetenschappelijke waarde. Het is daarbij gunstig dat in het zandwingebed steeds nieuwe lagen van de zeebodem 'bloot' komen te liggen, zodat er nieuwe vondsten gedaan kunnen worden. Omdat de kans groot is dat zoogdierfossielen in stukken en brokken uit de zandsputmond op de Tweede Maasvlakte terecht komen, worden er geregeld speciale 'bottenvistochten' georganiseerd waarbij de bodem eerst gericht met netten afgegraasd

▲ Maasvlakte 2 wordt opgespoten met zand van de Noordzeebodem. (Aeroview-Rotterdam)

wordt. Zodoende komen er perfect gedocumenteerde en vaak puntgave fossielen boven water, van locaties die nooit eerder bevestigd werden.

De 16 trekken die de kottor OD 7 ('Adrianus') op 1 en 2 oktober 2009 uitvoerde, leverden 116 skeletfragmenten op, waaronder een paar botstukken met vraatsporen van de grottenhyena.

Futureland

Het convenant voorziet er in dat het materiaal voor onderzoek door derden beschikbaar is en dat fraaie fossielen in het Maasvlakte 2 infocentrum FutureLand zullen worden tentoongesteld. Het voorlopig onbetwiste topstuk - het grootste mammoetdijbeen - dat tijdens de ondertekening van het bottenconvenant aan de verzamelde pers werd getoond, is daar inmiddels te zien. In het NMR zullen Maasvlakte 2 aanwinsten in de tentoonstelling Opgeraapt Opgevestigd Uitgehakt getoond worden. ◀

▲ Maasvlakte 2 gezien vanuit het westen. De rookpluim komt van de energiecentrale op de 'oude' Maasvlakte. (Aeroview-Rotterdam)